

Työeläkelaitoksille

VALTION PERHE-ELÄKELAIN MUUTTAMINEN

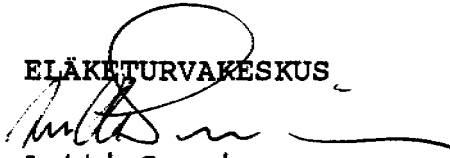
Hallitus on antanut eduskunnalle esityksen laeiksi valtion perhe-eläkelain ja valtion eläkelain 10 §:n muuttamisesta.

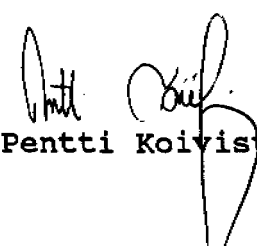
Esityksessä ehdotetaan valtion perhe-eläkelakia muutettavaksi siten, että perhe-eläke määrättäisiin murto-osina siitä eläkkeestä, jota edunjättäjä kuollessaan sai tai johon hänellä olisi ollut oikeus. Nykyisin perhe-eläkkeen määrä lasketaan erikseen edunjättäjän palvelussuhde- ja palkkatiedoista. Muutos ei alenna perhe-eläkkeen tasoa.

Perhe-eläkkeen laskeminen edunjättäjän oman eläkkeen perusteella edellyttää muutettavaksi myös VEL 10 §:n 4 momentin säännöksiä eläkkeen enimmäismäärän laske-
misesta. Esityksessä ehdotetaan yhteensovitusrajaksi 60 prosenttia VEL 10 §:n 4 momentissa tarkoitettusta korkeimmasta eläkkeen perusteena olevasta palkasta.

Muutokset ehdotetaan saatettavaksi voimaan ensi tilassa ja niitä sovellettaisiin sellaisiin perhe-eläkkeisiin, joissa edunjättäjä on kuollut lain voimassa ollessa.

ELÄKETURVAKESKUS

Antti Suominen

Pentti Koivistoinen

LIITE

Hallituksen esitys

MCY4

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi valtion perhe-eläkelain ja valtion eläkelain 10 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksen tarkoituksena on selkeyttää valtion palvelukseen perustuvan perhe-eläketurvan rakennetta. Esityksessä ehdotetaan valtion perhe-eläkelakia muutettavaksi siten, että perhe-eläke määrättäisiin murto-osina edunjättäjän omasta eläkkeestä. Nykyisin sen määrä lasketaan erikseen edunjättäjän palvelussuhde- ja palkkatiedoista. Muutos ei alenna perhe-eläkkeiden tasoa.

Esitys liittyy 1 päivänä tammikuuta 1987 voimaan tulleeseen edunjättäjän oman eläkkeen laskemistavan muutokseen, jonka mukaan eläke lasketaan erikseen jokaisesta erillisestä palveluksesta.

Muutokset ovat tarkoitettut tulemaan voimaan ensi tilassa.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne

Yksityisen sektorin työntekijäin eläke- ja perhe-eläketurvaa koskevat säännökset ovat työntekijäin eläkelaisissa (395/61; TEL). Sen mukaan perhe-eläke määrätään tietyinä osana edunjättäjän omasta eläkkeestä. Jos edunjättäjä ei saanut kuollessaan eläkettä, lasketaan ensin oma eläke. Suurin osa edunjättäjistä, noin 80 prosenttia, on kuitenkin sellaisia, joille jo maksetaan omaa eläkettä. Perhe-eläkkeen laskeminen tapahtuu tällöin joustavasti ja nopeasti, koska se määritellään murto-osina edunjättäjän eläkkeestä. Perhe-eläke on kolmelle tai useammalle edunsaajalle oman eläkkeen suuruinen, kahdelle 3/4 ja yhdelle puolet siitä.

Valtion varoista suoritettavasta, edunsaajan omaan palvelukseen perustuvasta eläketurvasta säädetään valtion eläkelaisissa (280/66; VEL). Palvelukseen liittyvästä perhe-eläketurvasta säädetään erillisessä, 1 päivänä tammikuuta 1969 voimaan tullessa valtion perhe-eläkelaisissa (774/68; VPEL). Sen mukaan perhe-eläke lasketaan samoista lähtötiedoista kuin edunjättäjän oma eläke eli palvelussuhde- ja palkkatiedoista. Perhe-eläkkeen kattumisprosenttiin vaikuttaa paitsi

edunsaajien lukumäärä, myös se kattumisprosentti, jonka mukaan edunjättäjän oma eläke oli laskettu tai olisi laskettu, jos hän ei kuollessaan saanut eläkettä. Perhe-eläke lasketaan samalla tavalla riippumatta siitä, saiko edunjättäjä kuollessaan eläkettä vai ei.

Valtion eläkelain mukaisen oman eläkkeen laskentamenettelyä on muutettu valtion eläkelain muuttamisesta annetulla lailla (333/86), joka tuli voimaan 1 päivänä tammikuuta 1987. Tämän lainmuutoksen jälkeen eläke lasketaan erikseen jokaisesta yhdenjaksoisena jatkuneesta palvelussuhteesta. Uuden laskentamenettelyn johdosta edunsaajan saama eläke vastaa entistä paremmin hänen työhistoriaansa.

2. Ehdotetut muutokset

Esityksen keskeisin muutos koskee valtion perhe-eläkelain mukaisen perhe-eläkkeen laskentatapaa. Perhe-eläke ehdotetaan laskettavaksi sen eläkkeen perusteella, jota edunjättäjä kuollessaan sai tai johon hänellä olisi ollut oikeus. Muutoksen jälkeen perhe-eläkkeen määrä olisi edunsaajien

jien lukumäärästä riippuva osa edunjättäjän eläkkeestä.

Tapauksissa, joissa edunjättäjällä oli oikeus niin sanottuun peruseläkkeeseen eli eläkkeeseen VEL 10 §:n 1 momenttia soveltaen, vastaava perhe-eläke olisi kolmelle tai useammalle edunsaajalle yhtä suuri kuin edunjättäjän oma eläke. Kahdelle edunsaajalle eläke olisi kolme neljäsosaa ja yhdelle edunsaajalle se olisi puolet edunjättäjän omasta eläkkeestä.

Tapauksissa, joissa edunjättäjällä oli oikeus niin sanottuun lisäeläkkeeseen eli eläkkeeseen VEL 10 §:n 2 tai 3 momenttia soveltaen, perhe-eläke olisi vähintään kolmelle ja enintään kuudelle edunsaajalle 60/66 osaa edunjättäjän omasta eläkkeestä. Kahdelle edunsaajalle perhe-eläke olisi kolme neljäsosaa ja yhdelle edunsaajalle puolet näin määritetystä perhe-eläkkeestä. Perhe-eläkkeen määrittäminen 60/66 osana edunjättäjän eläkkeestä on välttämätöntä, jotta perhe-eläkkeiden taso ei olennaisesti muuttuisi nykyisestä.

Voimassa olevien säännösten mukaan perhe-eläkkeen enimmäismäärä seitsemälle edunsaajalle on 65 prosenttia ja kahdeksalle tai useammalle edunsaajalle 66 prosenttia eläkkeen perusteena olevasta palkasta. Jotta perhe-eläkkeiden taso ei laskisi näissäkään tapauksissa, ehdotetaan, että perhe-eläke olisi seitsemälle tai useammalle edunsaajalle yhtä suuri kuin edunjättäjän oma eläke.

Ehdotettu perhe-eläkkeiden laskentamenettely merkitsisi käytännössä sitä, että myös perhe-eläke määräytyisi erikseen jokaisesta edunjättäjän erillisestä palveluksesta ja vastaisi nykyistä paremmin edunjättäjän työhistoriaa.

Ehdotettu perhe-eläkkeen laskentatapa edellyttää muutettavaksi VPEL 5 §:ää, jossa on säädetty perhe-eläkkeen karttumisen ja karttumisen katto sekä perhe-eläkkeen jakautuminen edunsaajien kesken. Perhe-eläkkeiden yhteensovituslainsäädäntöön VPEL 6 ja 7 §:ssä tulisi tehdä teknisiä muutoksia. Muutokset tulisivat vaikuttamaan valtion palveluksen perusteella myönnettäviin perhe-eläkkeisiin, peruskoulun viranhaltijoiden ja tuntiopettajien jälkeen myönnettäviin perhe-eläkkeisiin sekä eräiden yksityisten lakisääteistä valtionapua saavien laitosten palveluksesta valtion varoista myönnettäviin perhe-eläkkeisiin.

Perhe-eläkkeen laskeminen edunjättäjän omien eläkkeiden perusteella edellyttää muutettavaksi myös VEL 10 §:n 4 momentin säännöksiä eläkkeen enimmäismäärän laskemisesta. Esityksessä ehdotetaan, että edunjättäjän valtion eläkelain piiriin kuuluvien palvelusten osalta VEL 10 §:n 1

momenttia soveltaen määrättyjen eläkkeiden yhteismäärä rajataan 60 prosenttiin VEL 10 §:n 4 momentissa tarkoitettua korkeimmasta eläkkeen perusteena olevasta palkasta.

VPEL 12 §:n 5 momentissa on säädetty perhe-eläkkeen maksamisesta kertsuorituksena vastaavasti kuin VEL 15 §:n 4 momentissa on säädetty edunjättäjän oman eläkkeen osalta. Momenttia ehdotetaan muutettavaksi teknisesti siten, että siinä viitattaisiin valtion eläkelain vastaavaan säännökseen.

3. Taloudelliset vaikutukset

Esitykseen sisältyvästä uudistuksesta arvioidaan aiheutuvan valtion perhe-eläkemenojen kasvua ensimmäisenä vuonna 100 000 markkaa, toisena vuonna 300 000 markkaa ja uudistuksen saavuttaessa tasapainotilan noin 40 vuoden kuluttua 1 miljoona markkaa vuodessa.

4. Voimaantulo

Ehdotetut lainmuutokset tulisi saattaa voimaan ensi tilassa. Ehdotettuja valtion perhe-eläkelain muutoksia sovellettaisiin sellaisiin perhe-eläkkeisiin, joissa edunjättäjä on kuollut lain voimassa ollessa. Vastaavasti ehdotettua VEL 10 §:n muutosta sovellettaisiin eläkkeisiin, joiden perusteena oleva eläketapahtuma on sattunut lain voimassa ollessa.

Tarkoitus on, että myös sellaisten edunjättäjien jälkeen, joille on myönnetty oma eläke ennen 1 päivänä tammikuuta 1967 voimassa olleen lainsäädännön mukaan, perhe-eläke tul-taisiin laskemaan osina omasta eläkkeestä. Tämän vuoksi on voimaantulosäännöksiin sisällytetyt säännökset valtion eläkeleihin mukaista eläkettä saaneen edunsaajan ja niin sanottua vanhan lain mukaista eläkettä saaneen edunsaajan rinnastamisesta toisiinsa valtion perhe-eläkelaisa tarkoitettuina edunjättäjinä. Tällöin vanhan lain mukaista eläkettä saaneen edunjättäjän jälkeen perhe-eläke määrättäisiin samalla tavalla edunjättäjälle maksetusta eläkkeestä kuin valtion eläkelain mukaista eläkettä saaneen edunjättäjän jälkeen. Tällöin vanhan lainsäädännön mukainen eläke rinnastettaisiin VEL 10 §:n 2 momenttia soveltaen myönnettäviin eläkkeeseen.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

valtion perhe-eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 31 päivänä joulukuuta 1968 annetun valtion perhe-eläkelain (774/68) 5—7 § ja 12 §:n 5 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 5 § osittain muutettuna 18 päivänä heinäkuuta 1975, 14 päivänä joulukuuta 1979 ja 4 päivänä kesäkuuta 1982 annetuilla laeilla (569/75, 903/79 ja 415/82), 7 § muutettuna 4 päivänä heinäkuuta 1969, 9 päivänä tammikuuta 1981 ja 23 päivänä joulukuuta 1982 annetuilla laeilla (440/69, 12/81 ja 1027/82) sekä 12 §:n 5 momentti 23 päivänä helmikuuta 1979 annetussa laissa (233/79), näin kuuluviksi:

5 §

Perhe-eläke on kolmelle tai useammalle edunsaajalle yhtä suuri kuin se valtion eläkelain mukainen eläke, jota edunjättäjä kuollessaan sai tai johon hänellä olisi ollut oikeus. Jos edunsaajia on kaksi, on perhe-eläke kolme neljänestä, ja jos edunsaajia on yksi, puolet näin lasketusta perhe-eläkkeestä.

Jos kuitenkin edunjättäjällä oli oikeus eläkkeeseen valtion eläkelain 10 §:n 2 tai 3 momenttia soveltaen, perhe-eläke on kolmelle tai useammalle edunsaajalle 60/66 osaa siitä valtion eläkelain mukaisesta eläkkeestä, jota edunjättäjä kuollessaan sai tai johon hänellä olisi ollut oikeus. Jos edunsaajia on kaksi, on perhe-eläke kolme neljänestä ja jos edunsaajia on yksi, puolet näin lasketusta perhe-eläkkeestä. Jos edunsaajia kuitenkin on seitsemän tai useampia, perhe-eläke on yhtä suuri kuin edunjättäjän edellä tarkoitettu eläke.

Jollei edunjättäjä kuollessaan saanut eläkettä, eläkkeen määrä lasketaan, jollei edunsaaja muuta selvitä, siten kuin jos edunjättäjä kuolinhetkellään olisi tullut työkyvyttömäksi.

Perhe-eläkkeen määrää laskettaessa ei oteta huomioon edunjättäjän eläkkeen yhteensovituksesta johtuvaa vähennystä.

Perhe-eläke jaetaan edunsaajia varten yhtä suuriin osiin siten, että leski saa kaksi ja kukin lapsi yhden osan.

6 §

Myönnettäessä perhe-eläke tämän lain 5 §:n 1 momenttia soveltaen on yhteensovitettaessa perhe-eläkettä edunsaajille saman edunjättäjän kuoleman johdosta suoritettavien muiden perhe-eläkkeiden ja korvausten kanssa noudatettava soveltuvin osin työntekijäin eläkelain 8 §:n säännöksiä.

7 §

Myönnettäessä perhe-eläke tämän lain 5 §:n 2 momenttia soveltaen on perhe-eläkkeen yhteensovittamiseksi muiden perhe-eläkkeiden ja korvausten kanssa laskettava yhteen saman edunjättäjän kuoleman johdosta edunsaajille tulevat:

1) työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa mainittua peruseläkettä vastaava perhe-eläke, ot-

taen huomioon vähennys, joka perhe-eläkkeestä on tehtävä muiden eläkkeiden ja korvausten vuoksi; tämän lain mukainen perhe-eläke laskeaan kuitenkin mukaan sellaisenaan, jos se on myönnetty 5 §:n 2 momenttia soveltaen;

2) työntekijäin eläkelain 8 §:n 5 momentin ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettu muu kuin 1 kohdassa mainittu perhe-eläke tai korvaus; sekä

3) määrä, joka vastaa edunsaajina oleville 16 vuotta nuoremmille lapsille saman edunjättäjän jälkeen perhe-eläkelain nojalla maksettavaa lapseneläkettä lisätynä, milloin tämän lain mukaisena edunsaajana on myös naispuolinen leski, perhe-eläkelain mukaisen leskeneläkkeen pohjalla.

Jos 1 momentissa tarkoitettujen suoritusten yhteismäärä ylittää työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa tarkoitettua peruseläkkeen yhteensovitusperusteesta 30 prosenttia, milloin edunsaajia on yksi, 45 prosenttia, milloin edunsaajia on kaksi, 60 prosenttia, milloin edunsaajia on kolme, tai 66 prosenttia, milloin edunsaajia on neljä tai useampia, vähennetään ylittävä osa tämän lain mukaisesta perhe-eläkkeestä.

Suorituksia yhteenlaskettaessa ei kuitenkaan oteta huomioon perhe-eläkkeeseen liittyvää määräraikaista korotusta eikä 1 momentin 3 kohdassa mainittuna määränä enempää kuin 15 prosenttia

yhteensovitusperusteesta, milloin edunsaajia on yksi, 22½ prosenttia yhteensovitusperusteesta, milloin edunsaajia on kaksi, 30 prosenttia yhteensovitusperusteesta, milloin edunsaajia on kolme, tai 33 prosenttia yhteensovitusperusteesta, milloin edunsaajia on neljä tai useampia.

Perhe-eläkelain mukainen eläke otetaan 1 momenttia sovellettaessa kunakin kalenterivuonna huomioon sen määräisenä kuin se on edeltäneen kalenterivuoden marraskuun 1 päivänä.

12 §

Perhe-eläkkeen maksamisessa kerrasuorituksena noudatetaan soveltuvin osin valtion eläkelain 15 §:n 4 momentin säännöksiä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1987.

Perhe-eläkkeen määrää laskettaessa ei oteta huomioon valtion eläkelain 14 päivänä tammikuuta 1982 annetulla lailla (31/82) kumotun 10 a §:n mukaista lapsikorotusta.

Myönnettäessä perhe-eläkettä valtion perhe-eläkelain voimaantulon (775/68) 2 §:ssä tarkoitettua edunjättäjän jälkeen edunjättäjän oma eläke katsotaan myönnettyksi valtion eläkelain 10 §:n 2 momenttia soveltaen.

2.

Laki

valtion eläkelain 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 20 päivänä toukokuuta 1966 annetun valtion eläkelain (280/66) 10 §:n 4 momentin johdantokappale, sellaisena kuin se on 9 päivänä toukokuuta 1986 annetussa laissa (333/86), näin kuuluvaksi:

10 §

Kunkin palveluksen osalta määrätty eläkkeet lasketaan yhteen. Laskettaessa eläke 1 momenttia soveltaen eläkkeiden enimmäismäärä saa olla enintään 60 prosenttia ja laskettaessa eläke 2 tai 3 momenttia soveltaen enintään 66 prosenttia korkeimmasta sellaisen tämän lain mukaisesti lasketun eläkkeen perusteena olevasta palkasta, jossa on eläkeaikaa vähintään 2 vuotta. Jos sellaista eläkettä ei ole, yhteismäärä saa olla laskettaessa eläke 1 momenttia soveltaen enintään 60 prosenttia ja laskettaessa eläke 2 tai 3 momenttia

soveltaen enintään 66 prosenttia korkeimmasta tämän lain mukaisen eläkkeen perusteena olevasta palkasta. Jos edunsaajalla tämän lain mukaista eläkettä varten huomioon otetun palveluksen perusteella on oikeus eläkkeeseen myös lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain nojalla tai jos hänellä 5 §:n 5 momentin 2 tai 3 kohdassa tarkoitettua palveluksen perusteella on oikeus eläkkeeseen myös työntekijäin eläkelain nojalla taikka jos hänellä 6 §:n 1 momentin 3 kohdan c alakohdassa tarkoitettua toiminnan perusteella on oikeus eläkkeeseen kansainväliseltä järjestöltä tai yhteistyöelimeltä tai kehitys-

1.

Laki

valtion perhe-eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 31 päivänä joulukuuta 1968 annetun valtion perhe-eläkelain (774/68) 5—7 § ja 12 §:n 5 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 5 § osittain muutettuna 18 päivänä heinäkuuta 1975, 14 päivänä joulukuuta 1979 ja 4 päivänä kesäkuuta 1982 annetuilla laeilla (569/75, 903/79 ja 415/82), 7 § muutettuna 4 päivänä heinäkuuta 1969, 9 päivänä tammikuuta 1981 ja 23 päivänä joulukuuta 1982 annetuilla laeilla (440/69, 12/81 ja 1027/82) sekä 12 §:n 5 momentti 23 päivänä helmikuuta 1979 annetussa laissa (233/79), näin kuuluviksi:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

5 §

Perhe-eläke leskelle ja lapselle on jokaiselta edunjäntäjän eläkettä varten eläkeajaksi luettavalta kuukaudelta eläkkeen perusteena olevasta palkasta:

1) jos edunjäntäjällä oli oikeus eläkkeeseen valtion eläkelain 10 §:n 1 momenttia soveltaen, eläkeajalta ennen heinäkuun 1 päivää 1962

2/48 prosenttia, jos edunsaajia on yksi,

3/48 prosenttia, jos edunsaajia on kaksi sekä

4/48 prosenttia, jos edunsaajia on kolme tai useampia;

eläkeajalta heinäkuun 1 päivästä 1962 lukien

2/24 prosenttia, jos edunsaajia on yksi;

3/24 prosenttia, jos edunsaajia on kaksi; sekä

4/24 prosenttia, jos edunsaajia on kolme tai useampia;

2) jos edunjäntäjällä oli oikeus eläkkeeseen valtion eläkelain 10 §:n 2 momenttia soveltaen, 1/12 prosenttia, ja siihen lisätään, jos edunsaajia on useampia, toisesta edunsaajasta 1/36 prosenttia ja jokaisesta sen lisäksi olevasta edunsaajasta 1/72 prosenttia, kuitenkin niin, että eläkeaikana otetaan huomioon enintään 360 kuukautta; sekä

3) jos edunjäntäjänä oli upseerin tai toimiupseerin viran haltija, jolla oli oikeus eläkkeeseen valtion eläkelain 10 §:n 3 momenttia soveltaen, 1/10 prosenttia ja siihen lisätään, jos edunsaajia on useampia, toisesta edunsaajasta 1/30 prosenttia ja jokaisesta sen lisäksi olevasta edunsaajasta 1/60 prosenttia, kuitenkin niin, että eläkeaikana otetaan huomioon enintään 360 kuukautta, ja jos edunjäntäjänä oli rajavartiolaitoksen rajavartija tai ilma-aluksen päällikkö, jolla oli oikeus eläkkeeseen valtion eläkelain 10 §:n 3 momenttia soveltaen, 5/54 prosenttia ja siihen lisätään, jos edunsaajia on useampia, toisesta edunsaajasta 5/162

Perhe-eläke on kolmelle tai useammalle edunsaajalle yhtä suuri kuin se valtion eläkelain mukainen eläke, jota edunjäntäjä kuollessaan sai tai johon hänellä olisi ollut oikeus. Jos edunsaajia on kaksi, on perhe-eläke kolme neljänestä, ja jos edunsaajia on yksi, puolet näin lasketusta perhe-eläkkeestä.

Jos kuitenkin edunjäntäjällä oli oikeus eläkkeeseen valtion eläkelain 10 §:n 2 tai 3 momenttia soveltaen, perhe-eläke on kolmelle tai useammalle edunsaajalle 60/66 osaa siitä valtion eläkelain mukaisesta eläkkeestä, jota edunjäntäjä kuollessaan sai tai johon hänellä olisi ollut oikeus. Jos edunsaajia on kaksi, on perhe-eläke kolme neljänestä ja jos edunsaajia on yksi, puolet näin lasketusta perhe-eläkkeestä. Jos edunsaajia kuitenkin on seitsemän tai useampia, perhe-eläke on yhtä suuri kuin edunjäntäjän edellä tarkoitettu eläke.

Jollei edunjäntäjä kuollessaan saanut eläkettä, eläkkeen määrä lasketaan, jollei edunsaaja muuta selvitä, siten kuin jos edunjäntäjä kuolinhetkellään olisi tullut työkyvyttömäksi.

Perhe-eläkkeen määrää laskettaessa ei oteta huomioon edunjäntäjän eläkkeen yhteensovituksista johtuvaa vähennystä.

Perhe-eläke jaetaan edunsaajia varten yhtä suuriin osiin siten, että leski saa kaksi ja kukin lapsi yhden osan.

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

prosenttia, ja jokaisesta sen lisäksi olevasta edunsaajasta 5/324 prosenttia, kuitenkin niin, että eläkeaikana otetaan huomioon enintään 324 kuukautta.

Tämän lain mukaisesta perhe-eläkkeestä vähennetään edunsaajille edunjättäjän jälkeen lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain tai työntekijäin eläkelain nojalla taikka valtion eläkelain 6 §:n 1 momentin 3 kohdan c alakohdassa tarkoitetun toiminnan perusteella kansainväliseltä järjestöltä tai yhteistyöelimeltä tahti kehitysyhteistyötehtävästä tuleva perhe-eläke siltä osin kuin se vastaa sitä osaa edunjättäjälle lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain tai työntekijäin eläkelain nojalla taikka kansainväliseltä järjestöltä tai yhteistyöelimeltä tahti kehitysyhteistyötehtävästä tulevasta eläkkeestä, joka valtion eläkelain 10 §:n 4 momentin mukaan on vähennettävä edunjättäjän eläkkeestä. Tällöin ei oteta huomioon lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain eikä työntekijäin eläkelain mukaisesta perhe-eläkkeestä muiden eläkkeiden ja korvausten johdosta tehtävää vähennystä.

Jos edunjättäjä kuollessaan ei saanut eläkettä, hänen oikeutensa eläkkeeseen, eläkkeen perusteena oleva palkka ja eläke aika määräytyvät, jollei edunsaaja muuta selvitä, niin kuin edunjättäjä kuolinhetkellään olisi tullut työkyvyttömäksi.

Perhe-eläke jakaantuu edunsaajien kesken siten, että leski saa kaksi ja kukin lapsi yhden yhtä suuren osan.

Perhe-eläke saa olla enintään 66 prosenttia valtion eläkelain 7 §:n mukaisesta edunjättäjän eläkkeen perusteena olevasta palkasta.

6 §

Myönnettäessä perhe-eläke tämän lain 5 §:n 1 momentin 1 kohtaa soveltaen, perhe-eläkkeen yhteensovituksessa edunsaajille saman edunjättäjän kuoleman johdosta suoritettavien muiden perhe-eläkkeiden ja korvausten kanssa, noudatetaan soveltuvin osin työntekijäin eläkelain 8 §:n säännöksiä.

Myönnettäessä perhe-eläke tämän lain 5 §:n 1 momenttia soveltaen on yhteensovitettaessa perhe-eläkettä edunsaajille saman edunjättäjän kuoleman johdosta suoritettavien muiden perhe-eläkkeiden ja korvausten kanssa noudatettava soveltuvin osin työntekijäin eläkelain 8 §:n säännöksiä.

7 §

Myönnettäessä perhe-eläke tämän lain 5 §:n 1 momentin 2 tai 3 kohtaa soveltaen, perhe-eläkkeen yhteensovittamiseksi muiden perhe-eläkkeiden ja korvausten kanssa, lasketaan yhteen saman edunjättäjän kuoleman johdosta edunsaajille tulevat:

Myönnettäessä perhe-eläke tämän lain 5 §:n 2 momenttia soveltaen on perhe-eläkkeen yhteensovittamiseksi muiden perhe-eläkkeiden ja korvausten kanssa laskettava yhteen saman edunjättäjän kuoleman johdosta edunsaajille tulevat:

Voimassa oleva laki

1) työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa mainittua peruseläkettä vastaava perhe-eläke, ottaen huomioon vähennys, joka perhe-eläkkeestä on tehtävä muiden eläkkeiden ja korvausten vuoksi, tämän lain mukainen perhe-eläke kuitenkin, jos se on myönnetty 5 §:n 1 momentin 2 tai 3 kohtaa soveltaen, sellaisenaan;

2) työntekijäin eläkelain 8 §:n 5 momentin ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettu muu kuin 1 kohdassa mainittu perhe-eläke tai korvaus; sekä

3) määrä, joka vastaa edunsaajina oleville 16 vuotta nuoremmille lapsille saman edunjättäjän jälkeen perhe-eläkelain nojalla maksettavaa lapseneläkettä lisättynä, jos tämän lain mukaisena edunsaajana on myös naispuolinen leski, perhe-eläkelain mukaisen leskeneläkkeen pohjaosalla.

Jos 1 momentissa tarkoitettujen suoritusten yhteismäärä ylittää valtion eläkelain 12 §:n 2 momentissa tarkoitettua palkasta 30 prosenttia, milloin edunsaajia on yksi, 45 prosenttia, milloin edunsaajia on kaksi, 60 prosenttia, milloin edunsaajia on kolme, tai 66 prosenttia, milloin edunsaajia on neljä tai useampia, ylittävä osa vähennetään tämän lain mukaisesta perhe-eläkkeestä.

Suorituksia yhteenlaskettaessa ei kuitenkaan oteta huomioon perhe-eläkkeeseen liittyvää määräraikaista korotusta eikä 3 kohdassa mainittuna määränä enempää kun 15 prosenttia edellä mainitusta palkasta, milloin edunsaajia on yksi, 22½ prosenttia palkasta, milloin edunsaajia on kaksi, 30 prosenttia palkasta, milloin edunsaajia on kolme, tai 33 prosenttia palkasta, milloin edunsaajia on neljä tai useampia.

Perhe-eläkelain mukainen eläke otetaan 1 momenttia sovellettaessa kunakin kalenterivuonna huomioon sen määräisenä kuin se on edeltäneen kalenterivuoden marraskuun 1 päivänä.

12 §

Jos perhe-eläke on ennen 6 tai 7 §:n mukaisen yhteensovituksen suorittamista pienempi kuin 2,50 markkaa kuukaudessa, eläke voidaan maksaa kertasuorituksena, joka lasketaan sosiaali- ja terveysministeriön työntekijäin eläkelain 19 b §:n soveltamista varten vahvistamien perusteiden mukaan. Edellä sanottu markkamäärä tarkistetaan vuosittain tammikuun alusta sen palkkaindeksiluvun mukaan, joka vahvistetaan työntekijäin eläkelain 9 §:n 1 momentin soveltamista varten.

Ehdotus

1) työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa mainittua peruseläkettä vastaava perhe-eläke, ottaen huomioon vähennys, joka perhe-eläkkeestä on tehtävä muiden eläkkeiden ja korvausten vuoksi; tämän lain mukainen perhe-eläke lasketaan kuitenkin mukaan sellaisenaan, jos se on myönnetty 5 §:n 2 momenttia soveltaen;

2) työntekijäin eläkelain 8 §:n 5 momentin ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettu muu kuin 1 kohdassa mainittu perhe-eläke tai korvaus; sekä

3) määrä, joka vastaa edunsaajina oleville 16 vuotta nuoremmille lapsille saman edunjättäjän jälkeen perhe-eläkelain nojalla maksettavaa lapseneläkettä lisättynä, milloin tämän lain mukaisena edunsaajana on myös naispuolinen leski, perhe-eläkelain mukaisen leskeneläkkeen pohjaosalla.

Jos 1 momentissa tarkoitettujen suoritusten yhteismäärä ylittää työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa tarkoitettua peruseläkkeen yhteensovitusperusteesta 30 prosenttia, milloin edunsaajia on yksi, 45 prosenttia, milloin edunsaajia on kaksi, 60 prosenttia, milloin edunsaajia on kolme, tai 66 prosenttia, milloin edunsaajia on neljä tai useampia, vähennetään ylittävä osa tämän lain mukaisesta perhe-eläkkeestä.

Suorituksia yhteenlaskettaessa ei kuitenkaan oteta huomioon perhe-eläkkeeseen liittyvää määräraikaista korotusta eikä 1 momentin 3 kohdassa mainittuna määränä enempää kun 15 prosenttia yhteensovitusperusteesta, milloin edunsaajia on yksi, 22½ prosenttia yhteensovitusperusteesta, milloin edunsaajia on kaksi, 30 prosenttia yhteensovitusperusteesta, milloin edunsaajia on kolme, tai 33 prosenttia yhteensovitusperusteesta, milloin edunsaajia on neljä tai useampia.

Perhe-eläkelain mukainen eläke otetaan 1 momenttia sovellettaessa kunakin kalenterivuonna huomioon sen määräisenä kuin se on edeltäneen kalenterivuoden marraskuun 1 päivänä.

Perhe-eläkkeen maksamisessa kertasuorituksen noudatetaan soveltuvin osin valtion eläkelain 15 §:n 4 momentin säännöksiä.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 198 .

Perhe-eläkkeen määrää laskettaessa ei oteta huomioon valtion eläkelain 14 päivänä tammi-kuuta 1982 annetulla lailla (31/82) kumotun 10 a §:n mukaista lapsikorotusta.

Myönnettäessä perhe-eläkettä valtion perhe-eläkelain voimaanpanolain (775/68) 2 §:ssä tarkoitetun edunjättäjän jälkeen edunjättäjän oma eläke katsotaan myönnettyksi valtion eläkelain 10 §:n 2 momenttia soveltaen.

2.

Laki

valtion eläkelain 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 20 päivänä toukokuuta 1966 annetun valtion eläkelain (280/66) 10 §:n 4 momentin johdantokappale, sellaisena kuin se on 9 päivänä toukokuuta 1986 annetussa laissa (333/86), näin kuuluvaksi:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

10 §

Kunkin palveluksen osalta määrätty eläkkeet lasketaan yhteen. Eläkkeiden yhteismäärä saa olla enintään 66 prosenttia korkeimmasta sellaisen tämän lain mukaisesti lasketun eläkkeen perusteena olevasta palkasta, jossa on eläkeaikaa vähintään 2 vuotta. Jos sellaista eläkettä ei ole, yhteismäärä saa olla enintään 66 prosenttia korkeimmasta tämän lain mukaisen eläkkeen perusteena olevasta palkasta. Jos edunsaajalla tämän lain mukaista eläkettä varten huomioon otetun palveluksen perusteella on oikeus eläkkeeseen myös lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain nojalla tai jos hänellä 5 §:n 5 momentin 2 tai 3 kohdassa tarkoitetun palveluksen perusteella on oikeus eläkkeeseen myös työntekijäin eläkelain nojalla taikka jos hänellä 6 §:n 1 momentin 3 kohdan c alakohdassa tarkoitetun toiminnan perusteella on oikeus eläkkeeseen kansainväliseltä järjestöltä tai yhteistyöelimeltä tai kehitysyhteistyötehtävästä vähintään viisi vuotta

Kunkin palveluksen osalta määrätty eläkkeet lasketaan yhteen. Laskettaessa eläke 1 momenttia soveltaen eläkkeiden enimmäismäärä saa olla enintään 60 prosenttia ja laskettaessa eläke 2 tai 3 momenttia soveltaen enintään 66 prosenttia korkeimmasta sellaisen tämän lain mukaisesti lasketun eläkkeen perusteena olevasta palkasta, jossa on eläkeaikaa vähintään 2 vuotta. Jos sellaista eläkettä ei ole, yhteismäärä saa olla laskettaessa eläke 1 momenttia soveltaen enintään 60 prosenttia ja laskettaessa eläke 2 tai 3 momenttia soveltaen enintään 66 prosenttia korkeimmasta tämän lain mukaisen eläkkeen perusteena olevasta palkasta. Jos edunsaajalla tämän lain mukaista eläkettä varten huomioon otetun palveluksen perusteella on oikeus eläkkeeseen myös lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain nojalla tai jos hänellä 5 §:n 5 momentin 2 tai 3 kohdassa tarkoitetun palveluksen perusteella on oikeus eläkkeeseen myös työntekijäin elä-

Voimassa oleva laki

kestäneen toiminnan perusteella, tämän lain mukaisesta eläkkeestä vähennetään:

Ehdotus

kelain nojalla taikka jos hänellä 6 §:n 1 momentin 3 kohdan c alakohdassa tarkoitetun toiminnan perusteella on oikeus eläkkeeseen kansainväliseltä järjestöltä tai yhteistyöelimeltä tai kehitys-yhteistyötehtävästä vähintään viisi vuotta kestäneen toiminnan perusteella, tämän lain mukaisesta eläkkeestä vähennetään:

---

*Tämä laki tulee voimaan   päivänä
kuuta 198 .*
